ҚОНУНИ

ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ МУҲОҶИРАТ

(Қонун аз 10.05.02 № 31, аз 28.12.05 № 145,

аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591)

Ҳамин қонун муносибатҳоро дар соҳаи муҳоҷирати аҳоли танзим карда, асосҳои ҳуқуқи, иқтисоди ва иҷтимоии равандҳои муҳоҷират, инчунин муҳайё сохтани шароити зарурии ҳаётро дар маҳалли нав барои шахс ва оилаҳое, ки ба Ватани аҷдодии худ бармегарданд, муайян менамояд (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

Моддаи 1. Мафҳумҳои асоси, ки дар ҳамин қонун истифода мегарданд

1. Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зайл истифода мегарданд:

хориҷ карда шуд (Қонун аз 10.05.02с. № 31).

- муҳоҷирати меҳнати ба хориҷа - сафари ихтиёрии қонунии шаҳрвандони ба таври доими дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон сукунатдошта ба хориҷи кишвар, инчунин сафари шаҳрвандони хориҷи ва шахсони бешаҳрванди ба таври доими берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон сукунатдошта ба қаламрави он барои машғул шудан ба кори музднок тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнати;

- муҳоҷирати меҳнатии наздисарҳади - сафари харрӯза ва ё ҳафтае як маротибаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қаламрави давлати ҳамсарҳад ва сафари харрӯза ва ё ҳафтае як маротибаи шаҳрвандони давлати ҳамсарҳад ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади машғул шудан ба кори музднок тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнати, бо шарти истиқомати доими дар ҳудуди давлати таркнамудаашон;

- коргари муҳоҷир - шахсе, ки дар давлати ҷои кор, ба таври доими истиқомат намекунад, шаҳрванди он намебошад, ба фаъолияти меҳнатии музднок машғул буд, машғул аст ё машғул мешавад;

- коргари наздисарҳади - коргари муҳоҷире, ки ҷои истиқомати муқаррарии худро дар давлати ҳамсарҳад нигоҳ медорад ва ҳар рӯз ё як маротиба дар як ҳафта ба он ҷо бармегардад;

- давлати таркнамуда - давлате, ки коргари муҳоҷир дар қаламрави он ба таври доими истиқомат дорад ва барои машғул шудан ба кори музднок ба давлати дигар сафар мекунад;

- давлати ҷои кор - давлате, ки дар он коргари муҳоҷир ба фаъолияти меҳнатии музднок машғул буд, машғул аст ва ё машғул мешавад (Қонун аз 10.05.02с. № 31);

- муҳоҷирати меҳнати - муҳоҷирати шахси воқеи аз як кишвар ба кишвари хориҷӣ бо мақсади мардикори (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- муҳоҷирати дохили - ҷойивазкунии бебозгашт, муваққати инчунин мавсимии шахси воқеи дар дохили Ҷумҳурии Тоҷикистон (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- муҳоҷири хориҷи - шаҳрвандони хориҷи ё шахси бешаҳрванд, ки ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати муваққати ё доими омадаанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- муҳоҷирати хориҷи - ҳиҷрати шаҳрвандони хориҷи ё шахси бешаҳрванд ба Ҷумхурии Тоҷикистон барои истиқомати муваққати ё доими (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- муҳоҷирати оилавии хориҷиён - ҳиҷрати гурӯҳи хешовандон ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати муваққати ё доими);

- муҳоҷирати коллективонаи хориҷиёнмуташаккилона ба Ҷумҳурии Тоҷикистон кӯчида омадани шаҳрвандони хориҷи ва шахси бешаҳрванд (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- муҳоҷирони ғайриқонунии хориҷишаҳрвандони хориҷи ё шахси бешаҳрванд, ки мустақилона, бе иҷозати дахлдори мақомоти ваколатдор ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон омадаанд ё онро бо роҳи фиреб гирифтаанд, инчунин ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси иҷозати дахлдор омада, вале онро баъди гузаштани мӯҳлати будубош тарк накардаанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591);

- муҳоҷирон - шахсе, ки ихтиёран кишвари итиқомати доимии худро тарк карда, барои истиқомати доими ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон омадаанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470):

1. бо мақсади якҷоя шудан бо оилае, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомат мекунад;

2. бо мақсади баргаштан ба маҳалли пештараи истиқомат;

3. бо мақсади баргаштан ба ватани аҷдоди (репатриантҳо);

4. бо сабаби бастани акди никоҳ бо шахсе, ки шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

- муҳоҷирони иҷбори - шахсе, ки шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, бинобар нисбат ба онҳо содир гардидани зӯровари ва таъкиб, ё вобаста ба нишонаҳои мансубияти нажоди ё милли, эътиқоди дини, забони, мавқеи сиёси, мансубият ба гурӯҳи муайяни иҷтимои вобаста ба хавфи таҳдиди воқеии таъкиб на танҳо ба худи онҳо, балки ба аъзои оилаи онҳо иҷборан маҳалли истиқомати доимии худро тарк карда, дар қаламрави кишвари хориҷӣ мебошанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

- маҳалли истиқомати муваққатии муҳоҷиронмаҳалли аҳолинишини қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз ҷониби мақомоти маркази иҷроия бо мувофиқаи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоти салоҳиятдор муайян шудааст ва дар он хонаҳои истиқоматие мавҷуданд, ки барои ҷойгир кардан ва истиқомати муваққатии репатриантҳо, реэмигрантҳо, муҳоҷирони иҷбори ва фирориён мувофиқанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 585);

- репатриатсия - ба ватан бозгашт ё баргардонидани асирони ҳарби, шахси зӯран кӯчонидашуда, фирориён ва муҳоҷирон (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- репатриантҳо - шахси воқеие, ки вобаста ба репатриатсия бармегарданд (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- эмигратсия - ҳиҷрати бебозгашт ё муваққатии шахси воқеи аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба кишвари хориҷӣ (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- реэмигрантҳо - ба Ватан баргаштани шахси дар эмигратсия буда (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- эмигрантҳо - шахси воқеие, ки эмигратсия мекунад (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

- муҳоҷири экологи - шахсе, ки манзили худро бар асари офатҳои экологи ноилоҷ тарк кардаанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591);

- муҳоҷирати экологӣ - ҷараёни маҷбурии кӯчидани шаҳрвандон дар ҳудуди давлати худ вобаста ба вайрон гардидани вазъи ҳуқуқии муҳити зист ё фалокатҳои экологӣ (Конун аз 12.01.2010 № 591);

- субъектҳои хоҷагидорӣ - шахсони воқеӣ ё ҳуқуқие, ки фаъолияти хоҷагидориро ба амал мебароранд ва барои фаъолияти бо кор таъминкунии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар ва ҷалб намудани қувваи кории хориҷӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома доранд (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 2. Принсипҳои асосии танзими муҳоҷират

1. Муҳоҷират бо принсипҳои зерин асос меёбад:

- таъмини ҳуқуқии инсон барои интихоби озодии маҳалли истиқомат, озодии меҳнат, интихоби озоди навъи фаъолият ва касб, озодии ҳиҷрат, озодии рафтуомад;

- норавоии ҳама гуна маҳдудкунии ҳуқуқ аз рӯи миллат, нажод, ҷинс, забон, эътиқоди дини, мавқеи сиёси, маълумот, вазъи ҳуқуқии иҷтимои ва молу мулк (Конун аз 12.01.2010 № 591);

- иштироки мақомоти дахлдори давлати дар ташкили ба низом овардани равандҳои муҳоҷират;

- иштироки шахсии муҳоҷирон дар ҷобаҷокуни дар маҳалли нави истиқомат бо дастгирии унвонии давлатии ташаббус ва худфаъолияти ҳар як шахс, дар навбати аввал онҳое, ки аз минтақаҳои офати экологи ва табии кӯчонида шудаанд;

- манъи бадарға ё баргардонидани маҷбурии муҳоҷирон ба кишваре, ки онҳо аз он омаданд;

- ҳамкори бо кишварҳои хориҷӣ.

Моддаи 3. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муҳоҷират

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муҳоҷират ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

Моддаи 4. Субъектҳои муҳоҷират

1. Шахсоне, ки тибқи Қонуни мазкур барои истиқомати доимӣ ё муваққатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат гирифтаанд, вазъи ҳуқуқии муҳоҷирони хориҷиро мегиранд (Конун аз 12.01.2010 № 591).

2. Шахсоне, ки дар асоси қонуни барои истиқомати доими аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба кишварҳои хориҷӣ кӯчидаанд (ғайр аз ходимони сафоратҳо ва намояндагии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар кишварҳои хориҷи, шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар кишварҳои хориҷи муваққатан фаъолияти меҳнатиро анҷом медиҳанд, хизматчиёни ҳарбие, ки вазифаи ҳомиёни сулҳро иҷро мекунанд, инчунин шахсе, ки дар таҳсил, табобат, сафарҳои туристи ва хизмати мебошанд) вазъи ҳуқуқии муҳоҷиронро мегиранд (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591).

3. Шахсоне, ки дар дохили Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷборан кӯчидаанд, вазъи ҳуқуқии муҳоҷирони дохилиро мегиранд (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591).

4. Шахсоне, ки ба муқобили сулҳ, башарият ҷиноят содир кардаанд, муҳоҷири хориҷи ва ё реэмигрантҳо эътироф карда намешаванд (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

Моддаи 5. Тартиби амали намудани муҳоҷирати дохили ва муҳоҷирати экологи

Тартиби амали намудани муҳоҷирати дохили ва муҳоҷирати экологиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 6. Мақомоти ваколатдор оид ба идораи равандҳои муҳоҷират дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (Конун аз 12.01.2010 № 585)

1. Идораи равандҳои муҳоҷиратро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти давлатии аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдоршуда (минбаъд - мақомоти ваколатдор) анҷом медиҳад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

2. Низомномаи мақомоти ваколатдор аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 7. Ваколатҳои мақомоти ваколатдор (Конун аз 12.01.2010 № 591)

1. Мақомоти ваколатдор ваколатҳои зайлро дорад (Конун аз 12.01.2010 № 591):

1) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон корҳои вобаста ба масъалаҳои муҳоҷиратро ҳамоҳанг месозад;

2) ба шаҳрвандони хориҷи ва шахси бешаҳрванд барои анҷом додани фаъолияти меҳнати, иҷозати дахлдор медиҳад (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

3) равандҳои муҳоҷиратро дар кишвар таҳлил ва пешгӯи намуда, аз ин хусус ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти махаллии ҳокимияти иҷроия иттилоъ медиҳад;

4) ба баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ташаккули квотаҳои муҳоҷирати хориҷи пешниҳод манзур менамояд;

5) дар доираи квотаҳои тасдиқгардида кӯчонидан, қабул ва ҷобаҷокунии репатриантҳо, реэимигрантҳо ва муҳоҷирони иҷбориро ташкил мекунад;

6) бақайдгири, баҳисобгирии репатриантҳо, реэмигрантҳо ва муҳоҷирони иҷбориро анҷом медиҳад;

7) Дархости хаттии шахсеро, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон хоҳиши дарёфти паноҳгоҳи сиёсиро доранд, қабул мекунад ва асноди заруриро ба расмият медарорад (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

8) бақайдгирии муҳоҷирати шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хориҷа ва бозгашт аз хориҷаро амалӣ менамояд (Конун аз 12.01.2010 № 591);

9) барои амалӣ гардонидани фаъолияти бо кор таъминкунии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар ва ҷалб намудани қувваи кории хориҷӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома медиҳад ва ҷиҳати ташкили фаъолият ба субъектҳои хоҷагидорӣ мусоидат намуда, санҷиши фаъолияти онҳоро амалӣ мекунад (Конун аз 12.01.2010 № 591);

10) муҳоҷирати меҳнатии ғайриқонуниро пешгирӣ менамояд, дар ҳолати ошкор намудани вайронкунии қоидаҳои истиқомат аз ҷониби шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд барои ба ҷавобгарии маъмурӣ ва ҷиноятӣ кашидани онҳо мавод таҳия мекунад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

2. Мақомоти ваколатдор дигар ваколатҳое, ки ҳамин Қонун ва қонунҳои дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамоянд, анҷом медиҳад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 8. Фиристодани коргарони муҳоҷир барои кор ба хориҷа

1. Давлат мусоидат менамояд, ки коргарони муҳоҷир - шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба тavри муташаккилона ва бо розигии онҳо танҳо ба он кишварҳое фиристодашаванд, ки дар он ҷо ҳуқуқҳояшон ҳифз карда мешаванд.

2. Кафолати ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳоҷир дар хориҷа барои давлат ҳолатҳои зерин шуда мставонанд:

- дар давлати ҷои кор мавҷуд будани қонунгузории меҳнати ва иҷтимоии ҳуқуқҳои коргарони муҳоҷирро ҳифзкунанда;

- иштироки давлати ҷои кор дар созишномаҳои байналмилали, эъломияҳо ва қатъномаҳое, ки ба ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳоҷир иртибот доранд;

- мавҷуд будани шартномаҳои дутарафа ё бисёртарафаи давлати ҷои кор бо Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳоҷир дар хориҷа;

- қабули тадбирҳои амалии мусби оид ба ҳифзи ҳуқуқҳои коргарони муҳоҷир аз тарафи давлати ҷои кор (Қонун аз 10.05.02с. № 31).

Моддаи 8 (1). Тартиби фиристодан ва ҷалб намудани қувваи кори

Аз ҷониби субъектҳои хоҷагидории Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом додани фаъолияти оид ба таъминкунии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҷои кор дар хориҷа ва ҷалб намудани қувваи кории хориҷи ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси иҷозатномаи (литсензия) аз ҷониби мақомоти ваколатдори Ҷумҳурии Тоҷикистон додашаванда, мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иҷозатномадиҳи ба баъзе намудҳои фаъолият" сурат мегирад (Қонун аз 10.05.02с. № 31, Қонун аз 28.12.05с. № 145, аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 8 (2) Тартиби рафту омади коргарони муҳоҷир

1. Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои машғул шудан ба кори музднок ба хориҷа сафар мекунанд, бояд бо худ шартномаи (қарордоди) меҳнатии бо корфармо басташуда, шиносномаи хориҷии тибқи тартиби муқарраргардида дар мақомоти корҳои дохили ба расмият даровардашуда ва дар мавриди зарури раводиди намояндагии дипломати ё идораи консулгарии давлати ҷои кор додашударо дошта бошанд.

2. Тартиби ҷалби коргарони муҳоҷир, талаботи синну соли ва дигар талабот нисбат ба онҳо тибқи қонунҳои давлати ҷои кор ва шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

3. Коргарони муҳоҷир барои кор ба Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи раводиде, ки мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи намояндагиҳои дипломати ё муассисаҳои консулгарии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷа дода шудаанд, сафар менамоянд.

4. Раводид метавонад дар сурати пешниҳоди санадҳои тасдиққунандаи сабабҳои узрноки истифода набурдани он (бемори, ҳолатҳои фавқулодда ва ғайра) ва нигоҳ доштани ҷои кор, тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнатии бо корфармо басташуда аз тарафи мақомоти ваколатдори Ҷумҳурии Тоҷикистон дароз карда шавад. Тартиби дароз кардани раводид аз ҷониби Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

5. Коргарони муҳоҷири ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омада, бояд тибқи тартиби муқарраргардида дар мақомоти корҳои дохили вобаста ба маҳалли истиқомати муваққати дар асоси пешниҳоди хаттии шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ ба қайд гирифта шаванд (Конун аз 12.01.2010 № 591).

6. Коргарони муҳоҷир ва аъзои оилаи онҳо ҳуқуқи озодона тарк намудани Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бозгашт ба онро доранд.

7. Бо гузашти мӯҳлати амали шартномаи (қарордоди) меҳнати коргарони муҳоҷир ва аъзои оилаи онҳо вазифадоранд, ки давлати ҷои корро тарк намоянд (Қонун аз 10.05.02с. № 31).

Моддаи 8 (3). Шартномаи (қарордоди) меҳнати

1. Муносибатҳои меҳнатии коргари муҳоҷир бо корфармо тавассути шартномаи (қарордоди) меҳнати ба расмият даровард шуда, бояд маълумоти зайлро дар бар гирад:

- мӯҳлати амали он, хусусият ва ҷои кори музднок, шароити меҳнат ва тартиби додани музди он, аз ҷумла барои кори шабона, кор дар рӯзҳои истироҳат ва рӯзҳои ид;

- андозаи мукофотпули, иловапулиҳо ва нигоҳ доштани маблағ аз музди меҳнат;

- ҳуқуқҳо, ӯҳдадориҳо ва масъулияти тарафҳо, тартиб ва шароити бекор кардан ё дароз кардани шартномаи (қарордоди) меҳнати;

- ташкили тағйири макон, таъминот бо озуқа, истиқомат, хизматрасонии тиббии коргарони муҳоҷир ва аъзои оилаи ӯ;

- тартиб ва шартҳои суғуртаи иҷтимоии коргари: муҳоҷир;

- тартиби ҷуброни зарари ба саломатии коргари муҳоҷир дар ҷараёни фаъолияти меҳнатии музднокаш расонидашуда ва дигар кафолатҳои иҷтимоӣ.

2. Корфармои Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифадор аст, шартномаи (қарордоди) меҳнатии басташударо дар мақомоти минтақавии муҳоҷират ба қайд гузорад.

3. Як нусхаи шартномаи (қарордоди) меҳнати то сафар намудан ба давлати ҷои кор ба коргари муҳоҷир супорида мешавад (Қонун аз 10.05.02с. № 31).

Моддаи 8(4). Додани иҷозат барои кор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (Конун аз 12.01.2010 № 591)

Тартиби додани иҷозат барои корро ба шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванде, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти меҳнатӣ анҷом медиҳанд, Ҳукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 9. Муқаррар намудани квотаҳои муҳоҷирати хориҷи ва ҷалби қувваи кории хориҷи

Квотаи муҳоҷирати хориҷи ва ҷалби қувваи кории хориҷиро ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳар як соли тақвими Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд. (Қонун №31 аз 10.05.02с.)

Моддаи 9 (1). Ҳисоботи омори ва ахборот дар бораи муҳоҷират

1. Тартиби пешниҳоди ҳисоботи оморӣ оид ба муҳоҷирати меҳнатии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хориҷа ва бозгашт аз хориҷа ва оид ба ҷалб намудани шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрвандро ба фаъолияти меҳнатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (Конун аз 12.01.2010 № 591).

2. Мақомоти ваколатдор бе музд бо мақомоти давлатии манфиатдор санадҳои ҳисоботи ва дигар маълумотеро, ки барои иҷрои фаъолиятҳои онҳо зарур мебошанд, мубодила мекунад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

3. Мақомоти ваколатдор нашри ҳисоботи омори ва маводҳои ахборотиро дар бораи вазъияти муҳоҷирати меҳнати ба хориҷа ва муҳоҷират, талабот ва пешниҳоди муҳоҷирати меҳнати ба хориҷа, имконияти бо кор таъминкуни, тадбирҳои интихоби касбу ҳунарро таъмин менамояд (Қонун аз 10.05.02с. № 31, аз 12.01.2010 № 591).

Модда 9 (2). Таҳвили маблағҳои пули

Коргарони муҳоҷире, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба фаъолияти меҳнатии музднок машғуланд, метавонанд маблағҳои пулии бадастоварда ва пасандозашонро ба ҳудуди давлати тарки намудаашон тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳвил намоянд (Қонун аз 10.05.02с. № 31).

Моддаи 10. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муҳоҷирони хориҷӣ

Шахсе, ки муҳоҷири хориҷӣ эътироф шудааст ва иҷозат барои истиқомат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифтааст, аз ҳуқуқ ва озодиҳои муқарраркардаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебарад, инчунин барои ӯҳдадориҳои пешбиникардаи қонунҳо ё шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифадор аст (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 11. Шахсе, ки муҳоҷири хориҷӣ намебошанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470)

1. Вазъи ҳуқуқии муҳоҷири хориҷӣ ба шаҳрвандони хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд дода намешаванд, агар онҳо (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591):

- хизмати ҳарбиро дар қисмҳои ҳарбие, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъ гардидаанд, адо намоянд;

- дар ҳайати намояндагиҳои дипломати ва ташкилотҳои байналмилалӣ бошанд;

- дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳсили илм мекарда бошанд ё худ дар истеҳсолот ба коромӯзи машғул бошанд;

- тибқи шартномаҳои байналмилалӣ фаъолияти меҳнатиро анҷом медода бошанд;

- сайёҳ (турист), дар сафари хизмати, муҳоҷирони меҳнатии муваққати (аз ҷумла варзишгарон, дастаҳои варзишгарон, ҳунарпешагон), ки ба тариқи транзит мегузаранд, тоҷирон ё амонатгузорон, сармоядорон бошанд;

- намояндагони воситаҳои ахбори оммавии хориҷӣ, радио ва телевизион, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон акредитатсия шудаанд, бошанд;

- дар иттиҳодияҳои диние, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон расман қайд гардидаанд, ба фаъолияти касби машғул бошанд;

- ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади расонидани кӯмаки хайрия ва башардӯстона омада бошанд;

- аъзои сарнишини киштиҳои баҳриву дарёи, наклиёти ҳавои, роҳи оҳан ва автомобили бошанд.

2. Вазъи ҳуқуқии шахсе, ки дар қисми якуми ҳамин модда зикр шудаанд, бо қонунҳо ва шартномаҳои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

Моддаи 12. Тартиби мурочиат ва баррасии дархости шаҳрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд дар бораи гирифтани иҷозат барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (Конун аз 12.01.2010 № 591)

1. Шаҳрвандони хориҷӣ ё шахсони бешаҳрванд метавонанд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон доимӣ истиқомат кунанд, агар онҳо иҷозати дахлдори бо гувоҳномаи истиқомат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмият даровардашударо дошта бошанд.

2. Ариза оид ба додани иҷозат барои истиқомати доимӣ аз ҷониби шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, ки муваққатан дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор доранд, ба мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба муҳоҷирати меҳнатии маҳалли зисташон ва шахсони дар хориҷа истиқоматкунанда бошанд, ба намояндагии дипломатӣ ё муассисаи консулии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад.

3. Қарорро оид ба дархости шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар бораи ба онҳо додани иҷозат барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба муҳоҷирати меҳнатӣ қабул менамояд.

4. Мӯҳлати баррасии мавод дар бораи додани иҷозат барои истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон набояд аз як моҳ зиёд бошад.

5. Қарор дар бораи додани иҷозат барои истиқомати доимии шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ба расмият даровардан ва ба онҳо додани гувоҳномаи истиқомат асос шуда метавонад.

6. Қарор дар бораи рад намудани истиқомати доимии шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар Ҷумҳурии

Тоҷикистон дар муддати се рӯз аз рӯзи қабули қарор ба аризадиҳандагон ба таври хатти хабар дода мешавад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 13. Ҳуқуқу ӯҳдадориҳои шахсе, ки барои муҳоҷири хориҷи ва муҳоҷир эътироф карданашон бо дархост муроҷиат намудаанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470)

1. Ҳангоми бақайдгирии дархост дар бораи муҳоҷирони хориҷи ва муҳоҷир эътироф кардани шахсе, ки дархост додаанд ва дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд, онҳо ба маҳалли истиқомати муваққатии муҳоҷирони хориҷи, муҳоҷирон, аз ҷумла ба ҷои мустақилона интихобнамудаашон, ки ҳатман бо хадамоти дахлдори мақомоти ваколатдор мувофиқа шудааст, роҳхат мегиранд (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591).

2. То ҳаллу фасли масъалаи ҳамчун муҳоҷири хориҷи ё муҳоҷир эътироф кардани шахс, ки бо дархост муроҷиат намудааст ва дар давраи таҳти барраси қарор доштани дархост дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳуқуқҳои барои шаҳрвандони хориҷи ва шахси бешаҳрванд пешбиникардаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебарад ва дорои масъулият мебошад (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

3. Дар мавриди эътироф нашудани шахс ҳамчун муҳоҷири хориҷи ва муҳоҷир ба вай дар давоми си рӯз аз рӯзи қабули қарор огоҳномаи хатти дода мешавад.

4. Агар шахси мазкур берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад, ба вай огоҳномаи хатти бо нишондоди сабабҳои эътироф нашудан ҳамчун муҳоҷири хориҷи ва муҳоҷир ва тартиби шикоят аз болои қарори қабулшуда фиристода мешавад.

5. Қарор дар бобати эътироф нашудани шахс ҳамчун муҳоҷири хориҷи ва муҳоҷир аз тарафи ин шахс дар мақомоти ваколатдори болои ё бо тартиби судӣ дар мӯҳлати як моҳ пас аз гирифтани огоҳнома метавонад мавриди барраси қарор гирад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

6. Қарор оиди эътироф нагаштани шахс ҳамчун муҳоҷири хориҷи ва муҳоҷир инчунин ба мақомоти дахлдори умури дохили барои ташкили баромада рафтани

шахс аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фиристода мешавад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 14. Ҳуқуқу ӯҳдадориҳои шахсе, ки барои репатриант, муҳоҷирони иҷбори ва реэмигрант эътироф карданашон бо дархост муроҷиат намудаанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470)

1. То ҳал шудани масъалаи ҳамчун репатриант, муҳоҷири иҷбори ва реэмигрант эътироф кардани шахс, ки бо дархост муроҷиат намудааст ва дар давраи таҳти барраси қарор доштани дархост дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад аз тамоми ҳуқуқу ӯҳдадориҳое, ки барои шаҳрвандони хориҷи ва шахси бешаҳрванд қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбини кардааст истифода мебарад (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

2. Шартҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маҳалли истиқомати муваққатии муҳоҷирон истиқомат кардани шахсе, ки дар бораи репатриант, реэмигрант, муҳоҷирони иҷбори эътироф карданашон бо дархост муроҷиат намудаанд, тартиби пардохти хароҷоти хизмати коммунали, ёрии тиббии расонидашаванда, фароҳам овардани дигар имтиёз ва ҷубронпулиҳо аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

3. Шахси дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, ки репатриант, муҳоҷири иҷбори ва реэмигрант эътироф шуданашро дархост кардааст, вазифадор аст:

- баъди гирифтани роҳхат ба маҳалли муваққатии сукунати муҳоҷирон дар давоми як моҳ ба он ҷо ҳозир шавад ва агар ҷои сукунатро мустақилона интихоб карда бошад, барои ин розигии умури дахлдори мақомоти ваколатдор оид ба идораи раванди муҳоҷират зарур аст (Конун аз 12.01.2010 № 591);

- тартиби муқарраргардидаи сукунатро дар маҳалли зисти муваққатии муҳоҷирон риоя намояд;

- бо талаби мақомоти нигаҳдории тандурусти муоинаи тибби гузарад, худро эм кунонад, табобат ёбад, ҳамчунин дастурҳои мақомоти нигаҳдории тандурустиро ба ҷо оварад;

- ба умури дахлдори мақомоти ваколатдор оид ба идораи раванди муҳоҷират маълумот заруриро барои баррасии ин дархост хабар диҳад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 15. Тартиби репатриант, муҳоҷирони иҷбори, реэмигрант эътироф кардани шахс (Қонун аз 31.12.2008с. №470)

1. Қарори репатриант, муҳоҷири иҷбори, реэмигрант эътироф намудани шахс аз ҷониби хадамоти дахлдори минтақавии мақомоти ваколатдор дар давоми си рӯзи баъди бақайдгири дархост дар бораи репатриант, муҳоҷири иҷбори, реэмигрант эътироф намудани шахс қабул карда мешавад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

2. Ба шахсе, ки репатриант, муҳоҷири иҷбори, реэмигрант эътироф шудааст шаҳодатномаи дахлдор дода мешавад.

3. Дар сурати репатриант, муҳоҷири иҷбори, реэмигрант эътироф нашудани шахс ӯ дар мӯҳлати си рӯзи баъди қабули қарор ба теври хатти огоҳ карда мешавад. Агар шахси зикршуда берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад, дар он ҳолат ба ӯ бо зикри сабаби рад ва тартиби шикоят кардани қарори қабулгардида ба теври хатти огоҳнома ирсол карда мешавад.

4. Оид ба қарори репатриант, муҳоҷири иҷбори ва реэмигрант эътироф нашудани шахс метавонад дар тули як моҳи баъди гирифтани огоҳномаи хатти ба мақомоти ваколатдори болои тибқи тартиби суди шикоят арз намояд (Конун аз 12.01.2010 № 591).

5. Қарори дар бораи репатриант, муҳоҷири иҷбори, реэмигрант эътироф нашудани шахс, ки эътибори қонуни пайдо кардааст, ҳамчунин ба мақомоти дахлдори корҳои дохили ҷиҳати ташкили аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон баровардани шахсе, ки ҷавоби рад гирифтааст, фиристода мешавад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 16. Мухочирати оилавии хоричиён

1. Шахсе, ки оилаи муҳоҷири хориҷиро ташкил медиҳанд - шавҳар (зан), падару модари онҳо ва фарзандони таҳти таъминоти шавҳар (зан) қарордошта, аз ҷумла писархондҳо (духтархондҳо), инчунин бародарону хоҳарони ноболиғи бе падару модар ё худ бе васи ва дигар хешу табори корношоями таҳти таъминоти шавҳар (зан) буда, ки барои таъмини онҳо дар маҳалли пештараи истиқомат ӯҳдадор буданд, мебошанд (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

2. Ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳиҷрат намудани кӯдакони то синни ҳаждахсола бо розигии падару модар ва падархонди (модархонд, васиён ё сарпарасторони) онҳо ҳал карда мешавад. Дар айни замон барои кӯдакони синни аз чордаҳ то ҳаждаҳсола розиномаи ба тариқи нотариали тасдиқшудаи онҳо пешниҳод карда мешавад (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

Моддаи 17. Муҳоҷирати коллективонаи хориҷиён

Муҳоҷирати коллективонаи хориҷиён мутобиқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муташаккилона кӯчонидани шахсе, ки хоҳиши ба тариқи коллективона ба ватани аҷдодиашон баргаштанро изҳор кррдаанд, сурат мегирад (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

Моддаи 18. Тартиби ҳиҷрати муҳоҷирони хориҷи ба Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тартиби ба расмият даровардани ҳиҷрати муҳоҷирони хориҷи ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мешавад.

Моддаи 19. Асосҳои ба шаҳрванди хориҷи ва шахси бешаҳрванд рад кардани ҳиҷрат ба Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Ҳиҷрати шаҳрванди хориҷи ва шахси бешаҳрванд ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолатҳои зерин иҷозат дода намешавад:

1) агар ӯ зидди сулҳ ва амнияти башар ҷиноят содир карда бошад;

2) агар ӯ хусумати байнидавлати, байналмилли ва диниро барангезад;

3) агар ӯ дидаву دониста муқобили соҳибихтиёри ва истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон баромад кунад;

4) агар ӯ барои амали террористи маҳкум ё худ барои ҷинояти вазнин ва махсусан вазнини қаблан содиркардааш доғи суди дошта бошад;

5) агар ӯ ҳангоми пешниҳоди дархост дар хусуси ҳиҷрат дар бораи худ маълумоти бардуруғ дода бошад ё ҳуҷҷатҳои заруриро пешниҳод накарда бошад;

6) агар ӯ қаблан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ронда шуда бошад;

7) агар дар вақти будубоши қабли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби ӯ ҳодисаҳои вайрон кардани қонунгузори ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардида бошад (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

8) агар ин барои ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур бошад.

9) агар амалҳои ӯ ба саломатии аҳолӣ ва тартиботи ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳдид намоянд (Конун аз 12.01.2010 № 591);

10) агар амалҳои ӯ ба амнияти миллӣ ва истиқлолияти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон хавф дошта бошанд (Конун аз 12.01.2010 № 591);

11) агар ба фаъолияти террористӣ ё дигар намуди фаъолияти экстремистӣ, хариду фурӯши одамон, яроқу аслиҳа ва маводи тарканда, муомилоти ғайриқонунии маводи нашъадор, воситаҳои психотропӣ ва прекурсорҳои онҳо, ташкили муҳоҷирати ғайриқонунӣ ва дигар кирдорҳои ғайриқонунӣ, ки ба мудофиаи давлат, амният ё тартиботи ҷамъиятӣ зарар мерасонанд, иртибот дошта бошад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 20. Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳуқуқи истиқомати доимии шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (Конун аз 12.01.2010 № 591)

Ба шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванде, ки барои истиқомати доимӣ" дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозати мақомоти ваколатдорро гирифтаанд, аз ҷониби мақомоти корҳои дохилӣ иҷозат барои истиқомат ва ба шахсони бешаҳрванд бошад, шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд дода мешавад, ки намунаи онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 21. Асосҳои рад намудани додани иҷозат барои истиқомат ва шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд (Конун аз 12.01.2010 № 591)

1. Додани иҷозат барои истиқомат ва шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд ба шахси зерин рад шуданаш мумкин аст (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591):

1) ба муҳоҷири ғайриқонунии хориҷи;

2) ба шахсе, ки аз ҳабс озод шуданду маҳалли истиқомати доимии онҳо то содир кардани ҷиноят берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон буд (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

3) ба шахсе, ки зидди инсоният ҷиноят содир кардаанд;

4) ба шахси мубталои беморие, ки он метавонад дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон боиси сироят гардад (Қонун аз 31.12.2008с. №470);

5) шахсе, ки қонунгузориро дар бораи ҳолати ҳуқуқии шаҳрвандони хориҷи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон вайрон мекунанд, дар асоси қарори дахлдори мақомоти ваколатдор, мақомотҳои корҳои дохили ва амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартибе, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

2. Оид ба радди додани иҷозат барои истиқомат ва шаҳодатномаи шахси бешаҳрванд ба мақомоти ваколатдори болои ё суд шикоят арз кардан мумкин аст (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 22. Шахсе, ки репатриант мебошад (Қонун аз 31.12.2008с. №470)

1. Вазъи ҳуқуқии репатриант ба гурӯҳи шахси миллати таҳҷои, ки қурбони ҷазоҳои оммавии сиёси мебошанд, ҳамчунин ба хешу авлоди онҳо дода мешавад (Қонун аз 31.12.2008с. №470, аз 12.01.2010 № 591).

2. Шахси зайл хешу авлоди репатриантҳо дониста мешаванд (Қонун аз 31.12.2008с. №470):

- фарзандон (аз ҷумла писархондҳо), шавҳари (зани) репатриант;

- бародарон ва хоҳарони репатриант;

- набера ва аберагони репатриант;

- оилаҳое, ки фарзандон, наберагон ва аберагони болиғи репатриант бунёд кардаанд. Қарори репатриант эътироф намудани шахсро мақомоти ваколатдор дар давоми си рӯзи баъди бақайдгири дархост дар бораи репатриант эътироф намудани шахс қабул мекунад (Конун аз 12.01.2010 № 591).

Моддаи 23. Имтиёзҳо ва ҷубронпулиҳое, ки ба репатриантҳо дода мешаванд

1. Давлат барои репатриатсияи шахси воқеи ба ватани аҷдоди, ҷобаҷокуни, мутобиқшавии онҳо шароити имтиёзнок муҳайё мекунад ва таъминоти зайлро анҷом медиҳад (Қонун аз 31.12.2008с. №470):

1) худашон ва амволи онҳоро бепул ба маҳалли истиқомати муваққатии муҳоҷирон ё маҳалли истиқомати доими мерасонад;

2) ҳифзи давлатии интиқоли маблағи пулиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳуқуқи мерос гирифтани онро таъмин менамояд;

3) барои ба кор таъмин шудан, дар сурати ғайриимкон будани таъмин бо кор, сарфи назар аз мӯҳлати истиқомат вобаста ба бекори ба гирифтани кӯмакпули кӯмак мерасонад;

4) пардохти нафақа ва кӯмакпулиҳоро мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд;

5) пардохти кӯмакпулиҳои яквақта, ҷудо намудани қитъаҳои замин ва қарзҳои имтиёзноки дарозмуддат барои сохтмони манзил ва ташкили хоҷагиҳоро тибқи тартиби аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршуда анҷом медиҳад;

6) мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дигар имтиёзҳоро фароҳам меорад.

Моддаи 24. Тартиби ба расмият даровардан ва маблағгузории ҳиҷрати эмигрантҳо

1. Тартиби ба расмият даровардани ҳиҷрати эмигрантҳо аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

2. Маблағгузории хароҷоти ҳиҷрати шаҳрвандон аз Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истиқомати доими ба кишварҳои хориҷӣ аз ҳисоби маблағи худи эмигрантҳо сурат мегирад ва инчунин аз ҳисоби дигар манбаъҳо низ анҷом додан мумкин аст агар он хилофи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон набошад.

3. Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои истиқомати доими ба дигар давлатҳо баромада мераванд, ҳуқуқ доранд, ки аз ҳисоби хеш амволи худ ва амволи аъзоёни оилаашонро мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон баранд.

4. Аз ҷониби шаҳрвандон аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон баровардани ашъёҳое, ки аҳамияти фарҳанги ва таърихи барои давлат доранд, баровардани онҳо мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва созишномаҳои байнидавлати танзим мегардад.

Моддаи 25. Асосҳои рад кардани ҳиҷрат аз Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Ба шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолатҳои зерин ҳиҷратро рад кардан мумкин аст, агар ӯ:

1) аз маълумоти дорои сирри давлати ё дигар навъи сирри тибқи қонун ҳифзшаванда огоҳ, бошад;

2) дар содир кардани ҷиноят ҳамчун гумонбар дастгир ё ба сифати айбдоршаванда ҷалб шуда бошад - то қабул намудани қарор вобаста ба парванда ё эътибори қонуни пайдо кардани ҳукми суд;

3) барои содир намудани чиноят махкум шуда бошад - то адои мухлати чазо;

4) дар хизмати ҳарбии ҳатми бошад - то анҷоми мӯҳлати адои ин хизмат;

5) ҳангоми ба расмият даровардани ҳуҷҷатҳо ҷиҳати ҳиҷрат аз Ҷумҳурии Тоҷикистон дидаву даниста дар бораи худ маълумоти бардуруғ дода бошад - то аз ҷониби мақоме, ки чунин аснодро ба расмият медарорад, ҳал гардидани ин масъала, вале на зиёда аз як моҳ;

6) аз иҷрои ӯҳдадориҳое, ки суд ба зиммаи ӯ гузоштааст саркаши кунад - то иҷрои ӯҳдадориҳо;

7) нисбат ба ӯ ба суд даъвои шаҳрванди пешниҳод шуда бошад - то анҷоми истеҳсолоти парванда.

Моддаи 26. Масъулият барои ғайриқонуни даромадан ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ғайри қонуни баромадан аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон

Масъулият барои ғайриқонуни дохил шудани хориҷиён ва шахсони бешаҳрванди ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё ғайриқонуни аз Ҷумҳурии Тоҷикистон баромадани шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 27. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур мутобиқи конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд (Қонун аз 31.12.2008с. №470).

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Э.Рахмонов

ш. Душанбе

аз 11 декабри соли 1999 № 881